

Verkondiging 14 mei 2023, De Schutse, Uithoorn

IK BEN JEZUS NIET / WEL

ds. Sibilla Verhagen

Lezingen: 1Petrus 3 vers 13-22 (zowel uit NBV21 als uit Bijbel in gewone Taal)

Geliefden van onze Heer Jezus Christus,

Er gaat in mijn familie het volgende verhaaltje rond over mij. Zelf kan ik het voorval me niet herinneren. Maar het is vast waar, ik herken er wel iets van mezelf in. Ik was een jaar of drie en deed op zondagmiddag een spelletje domino met mijn grotere nicht van vijf. Mijn vader, ook in de kamer, zat mij daarbij te jennen. Hij zei tegen mij: 'Ha, ha, ze kan niet tegen haar verlies.'. Waarop ik een dominosteen van tafel pakte, die naar zijn hoofd smeed en tegen hem riep: 'grote lul!'. Mijn drie zussen van 11 en 14 en 16 jaar oud, die verstijfde en verwachtten dat mijn vader in woede zou uitbarsten. De angst was er bij hen helaas diep ingesleten. Maar dat gebeurde niet. Mijn vader barstte in lachen uit.

Als je in het nauw gedreven wordt, dan kan je zo de neiging in je opkomen om van je af te slaan. Daar hoeft je geen drie voor te zijn. En zelfs niet persé de jongste. Wat ook kan gebeuren, als je bedreigd wordt, is dat je de slachtofferrol inneemt. Je ken wellicht Calimero. Calimero is een tekenfilmfiguur, een zwart kuiken met een te grote eierdop op z'n hoofd. Een klein kuiken dus. En Calimero kermde met z'n gele snaveltje altijd de volgende slagzin: 'Want ik is klein, en zij zijn groot, en... da's niet eerlijk, oh zo!'. De slachtofferrol, waardoor medelijden met jezelf hebt, je opgeeft, niet in het geweer komt, waardoor je wegkruipt.

-

In die eerste Petrusbrief worden ook mensen in het nauw aangesproken. En hen wordt een bepaalde houding voorgehouden, een bewustzijn dat helpt voor mensen in het nauw. Twee weken terug werden slaven aangesproken, een groep zonder macht, ze waren het eigendom van iemand anders. Vorige week werden vrouwen aangesproken, in die tijd ook een groep met veel minder macht. En in het gedeelte van vandaag worden alle gelovigen aangesproken. De christenen waren daar in die tijd een minderheid en daarbij: ze werden hoogst vreemd gevonden. Als je verder leest in hoofdstuk vier lees je dat. Die christenen daar waren namelijk christen geworden. Ze waren het eerst niet. En toen ze volgeling van Jezus werden, zijn ze anders gaan leven. Door hun naasten die geen christen waren geworden werd dat maar vreemd gevonden. En ze worden dus op hun nieuwe gedrag, hun nieuwe zijn, aangesproken, in hoofdstuk 4 wordt dat concreet: 'Hé flauwe, waarom doe je niet meer mee met onze drankfeesten? Dat was toch altijd lachen joh, dat was toch feest? Een goede feestje kan toch geen kwaad?!'. Ja, en hoe ga je dan reageren als je vrienden dat tegen je zeggen?

Die christenen in 1 Petrus weken dus af. En het is altijd eng om af te wijken. Wij mensen zijn kuddedieren. We worden het liefste door elkaar geaccepteerd. En automatisch gedragen wij ons doorgaans daarnaar. We gedragen ons toch het liefste zoals de ander want dan is de kans

op acceptatie het grootst. Of we gedragen ons nog net zo, een beetje afwijkend, dat de ander ons nog net accepteert. Wij apen elkaar na want dat scheidt een band. En een onderlinge band doet ons leven, wij kunnen niet zonder.

Dat zien we bijvoorbeeld ook aan de jongeren van vandaag, de generatie z. Bijna alle tienermeisjes en de jonge vrouwen van in de twintig hebben lang haar. Veel meer dan toen ik zo oud was. Nu hebben ze natuurlijk ook allemaal prachtig haar. Hoewel deze jonge generatie van alles mag en dat er ook van alles mogelijk is, veel meer dan vijftig jaar geleden, zijn ze toch meer op elkaar gaan lijken. Dat komt omdat ze meer van elkaar zien door socialmedia. Dezelfde norm is veel wijder verbreid dan vroeger. En je bent als jongere gewoon een mens, net als die tachtiger die naast je zit. Dus ja, natuurlijk doe je mee, dat is heel menselijk, dat had die tachtiger als die nu jong was geweest ook gedaan. Wij doen graag mee met elkaar. Wij worden graag door elkaar geaccepteerd. Wij mensen wijken liever niet af, of in ieder geval niet te veel, zo zijn wij. Want het is eng om af te wijken en voor je het weet voel je de afwijzing, en dat doet pijn, dat beangstigt je.

Er wordt dus nogal iets gevraagd van de christenen daar in die eerste Petrusbrief. Er wordt gevraagd om het goede te doen en daardoor tegen de stroom in te gaan. Er wordt gevraagd het goede te doen en daarmee wijken ze dus af. Dat kan natuurlijk ook van ons gevraagd worden.

Als jij aardig doet tegen een ander in klas die niet populair is, die eigenlijk maar stom gevonden wordt door de rest, dan loop je het risico er ook uit te gaan liggen. Toch is het goed om dat wel te doen. Of als jouw partner sarcastisch is naar jullie kinderen, ze kleineert, dan ben je als partner geroepen daar de vinger op te leggen. Dat is niet makkelijk, want als je dat doet dan heb je de poppen aan het dansen in je relatie, dat is eng, je partner zal niet blij met je zijn. Toch ben je geroepen om dat te doen. Nu is het leuke van deze 1 Petrusbrief, dat daarbij wordt gezegd: maar dat kan je ook, ook al is het eng, ook al lijd je daaronder. En je kan het vanwege twee redenen.

-

De eerste is deze. Je kan het goede doen, je kan de afwijzing dragen want ook al verlies je misschien die band met mensen doordat je het goede doet, de band met Jezus Christus en met God is er wel. Ook al wijzen anderen je af vanwege je goede gedrag: Jezus Christus niet, integendeel God zal je gedrag waarderen.

En de tweede rede dat je in staat bent om het goede te doen, is omdat de kracht die in Jezus is, ook in jou is. En dat is nogal een kracht.

Even een stukje tekstuitleg, vers 19 en 20. Daar staat in de Nieuwe Bijbel Vertaling: Christus 'is naar de geesten gegaan die gevangen zaten om ...aan hen te verkondigen. Ten tijde van Noach weigerden zij te gehoorzamen.'. Ik las hierover de volgende uitleg. Die geesten in die tijd van Noach, in de voortijd, waren boze machten. Het waren engelen van het kwaad die ten tijde van de zondvloed een enorme invloed hadden op de mensheid, het kwaad had de mensheid in zijn greep. En wat Jezus bij hen verkondigd is een overwinningsbericht: dat het kwaad te niet is gedaan door zijn lijden, dat hij is opgestaan en aan Gods rechterhand zit en daar alle macht heeft, vers 22. Jezus Christus komt dus zelfs tot daar, tot dat enorme kwaad van 'toen'. En ik heb hier toen tussen aanhalingstekens staan. Ik denk dat dat kwaad van toen er ook nu is, je moet het niet strikt chronologisch opvatten. Jezus Christus heeft zelfs macht

tot daar, tot in die regionen van het bovenmenselijke kwaad. En aan die machtige Jezus zijn zijn volgelingen, zijn wij verbonden, beweert deze brief. Dat zie je ook aan de doop. De doop die niet het vuil van het lichaam wast, maar de doop die een belofte aan God is van een goed geweten. In de vertaling die we lezen staat: de doop die 'een bede, een vraag aan God is om een zuiver geweten.'. Bede kan ook belofte zijn. En dat 'om', om een zuiver geweten, dat voorzetsel staat er niet apart, is gewoon een brede tweede naamval, een genitivus. Dus dat kan ook 'van' betekenen. En dat 'zuiver', dat betekent ook: goed of vol goedheid. De doop is een belofte aan God van een geweten vol goedheid. Je bent gedoopt, je bent bevrijd van zondemacht, je hebt nu deel aan Christus, deel aan zijn opstandingskracht. Dus ja, zo leef je dan ook!

Wij zeggen wel eens: ik ben Jezus niet, ik kan niet wat Hij kon. Nou, er wordt niet gevraagd van ons om het kwaad als bovenmenselijke macht te overwinnen. Maar deze brief zegt wel: je bent wel als Jezus, in deze zin: je bent wel in staat tot het goede, zelfs als dat afwijken en dus lijden van je vraagt, je bent ertoe in staat net als Hij.

En hoe je gedraag je je dan? Nou, niet om je heen slaan. Je gaat niet met dominostenen gooien als je uitgejouwd wordt. En ook gedraag je je niet zoals Calimero, dat je jezelf klein maakt, dat je wegstroopt, je opgeeft. Het advies hoe wel staat in ver 14 en verder. Aan die bedreigde christen, aan die christenen die maar raar gevonden werden, wordt het advies gegeven om Christusbewust te zijn: laat je niet bang maken, niet verward, je bent van Christus, Hij is Heer, houd je aan Hem vast. En leg vanuit die Christusbewuste positie uit waarom je doet zoals je doet – *Christus heeft het beste met ons voor. Ik doe goed omdat Hij mij op dat goede spoor heeft gezet. Ik ga wel met die klasgenoot om, want ook hij is een schepsel van God. Ja, ik kom in mijn gezin wel op voor mijn kinderen, ook al zet dat mijn relatie op het spel, want het zwakke moet als eerste beschermd worden. Als je goed doet wordt het kwaad overwonnen, daartoe zijn wij op aarde!* - Je legt het uit, je licht het toe, met 'respect' en met 'zachtmoedigheid', staat er. Dus mensen die jou honen, die jou links laten liggen, die jou uitsluiten, daar kijk je niet tegen op. En daar kijk je ook niet op neer. Nee, je kijkt ze in de ogen en je neemt ze serieus als jouw medemens. Een medemens die net als jij ook bij Christus welkom is.

amen